

UKM 08/16 Hvem er så min neste?

Bakgrunn:

«Hvem er så min neste?» En lovkyndig person stilte dette spørsmålet til Jesus for 2000 år siden. Spørsmålet gjenspeiler en stor diskusjon. Ordet neste kan oversettes med «nabo» eller «nærmeste». Hvem står deg nær – og hvem har du et særlig ansvar for? Er mitt etiske ansvar for min familie, min gruppe og mitt folk – eller går mitt ansvar lengre?

Jesus svarte med å fortelle lignelsen om den barmhjertige samaritan (les Luk 10,25-37). En mann ble overfalt og ble liggende i veikanten. De som man ville forvente hjelpe til gikk forbi. En som ble ansett som en fiende – en samaritan – tok ansvar og viste omsorg. Han ble modellen for en god neste.

Lignelsen har alltid vært aktuell. Det er påfallende mye enklere å gå raskt forbi den nød som ikke er «vår egen». Jesus utvider vårt ansvar. Alle som lider er vår neste. Flyktningssituasjon i 2015/2016 aktualiserte på nytt dette spørsmålet.

Dette utfordrer oss også på andre måter: Hva har vi å lære av de menneskene som kommer? Einstein var en flyktning – hvordan kan vi møte flyktningene med en bevissthet om at de har evner og ressurser de kan bidra med.

Tall om flyktninger

Over en million flyktninger kom til Europa i løpet av 2015. Til Norge kom 3% av disse – 31000. Det er uvisst hvor mange av disse som har fått oppholdstillatelse og hvor mange som reiste videre eller tilbake. Tallene nå viser at antall flyktninger som kommer til Norge er lavere enn prognosen tilsier. Disse tallene er stadig i endring.

Bak disse tallene er det en langt større flyktningkrise i verden:¹

65,3 millioner mennesker var på flukt ved inngangen til 2016. Det er en økning på 5,8 millioner på ett år. Barn utgjør rundt halvparten av verdens fordrevne. 24,5 millioner mennesker hadde flyktet fra sitt eget land, tillegg var over 40,8 millioner fordrevet innad i eget land. I 2015 økte antallet med flyktninger med mer enn ti prosent. Bare økninger er flere enn det er innbyggere i Norge.

¹ Les mer: <http://www.fn.no/Aktuelt/Nyheter/Flyktningregnskapet-2016>

Ordforklaringer:

Ordforklaringer:

En flyktning er en person som med rette frykter forfølgelse på grunn av sin rase, religion, nasjonalitet, politiske overbevisning eller tilhørighet til en bestemt gruppe (for eksempel kjønn).

En asylsøker er en person som på egenhånd og uanmeldt kommer til Norge og ber om beskyttelse og anerkjennelse som flyktning. Hvis søknaden blir innvilget, kalles asylsøkeren en flyktning.

Flyktningkonvensjonen forplikter til å gi beskyttelse til personer som med rette frykter forfølgelse på grunn av rase, religion, nasjonalitet, politisk oppfatning eller medlemskap i en spesiell sosial gruppe. Dette innebærer at Norge ikke kan returnere personer som risikerer forfølgelse, tortur eller umenneskelig og nedverdiggende behandling i hjemlandet.

DEN NORSKE KIRKE

Ungdommens kirkemøte 2016

Hver dag drives nye 66000 mennesker på flukt. Hovedårsakene er krig og uro, forfølgelser og klimaødeleggelser. Det er særlig verdens fattige land som bærer de tyngste byrdene ved disse flyktningsstrømmene.

Det er viktig å huske på at bak disse store tallene er det enkeltmennesker med sine livshistorier, drømmer og framtidshåp.

Vi må huske

Bibelen har flere tekster om det å møte flyktninger. I 3 Mos 19 sies det rett ut: «Innflytteren som bor hos dere skal være som en av deres egne landsmenn. Du skal elske ham som deg selv. For dere har selv vært innflyttere i Egypt.» Ved å huske sin egen historie minnes folket på å se på innflytterne som «sine nærmeste» og vise kjærlighet til dem som deres egne.

Vi må huske at fortellingen om Jesus også starter som en flyktningsfortelling. Under trussel om drap flyktet Maria og Josef til Egypt med Jesus som lite barn. Heldigvis sendte ikke Farao familien tilbake igjen. Vår Gud har ved dette erfaringen av å være et flyktningsbarn.

Vi må huske. I store deler av Norge har de fleste innbyggere en innvandrer blant sine forfedre om man går fem til seks generasjoner bakover.

Vi må huske. Over en åttiårs-periode utvandret omtrent 800 000 nordmenn til USA. Fattigdom, sult og nød og sikkert også eventyrlyst drev en tredjedel av landets befolkning ut av landet som arbeidssøkende innvandrere til det forlokkende Amerika. De ble det vi i dag vil kalle arbeidsinnvandrere.

Vi må huske. Under den annen verdenskrig flyktet ca 50 000 nordmenn til Sverige. Og mange til andre land som England og Amerika. Heldigvis ble de ikke sendt tilbake.

Til ettertanke: Kjenner du til flyktninger eller innvandrere i din egen slektshistorie?

Hva betyr det å være «en neste» for flyktingene?

Det er en kirke og en menighet i alle nærmiljø. Det betyr at kirken har mulighet til å skape møteplasser med nye mennesker. Det er mange måter å gjøre dette på. Hvordan vil UKM utfordre menighetene i Den norske kirke?

[Flyktningshjelpen](#), [Norsk Folkehjelp](#), [Røde Kors](#), [Redd Barna](#), [Kirkens Nødhjelp](#) og [CARE](#) har nettsider der vi kan få informasjon og inspirasjon til å tenke på hvordan vi kan bidra for å gjøre flyktingers livssituasjon bedre.

Under følger noen punkter som kan være med å inspirere til tanker om hvordan kirken kan jobbe lokalt og nasjonalt med dette.

DEN NORSKE KIRKE

Ungdommens kirkemøte 2016

1. Om å bli kjent med flyktninger i nærmiljøet

- Ta kontakt med flyktninger du møter på arrangementer, på butikken, i gata. Hils og spør hvordan det går. Den enkle kontakten er viktig for å vise flyktninger at de er velkomne og at folk ønsker å bli kjent med dem. Inviter gjerne på kaffe, og takk ja om du blir invitert til dem.
- Leksehjelp kan være en god idé. Mange foreldre strever med det siden de ikke snakker godt norsk selv.
- Ta kontakt med flyktningstjenesten der du bor og spør om det finnes flyktninger som kan trenge en kompis eller en slags velkommen-til-oss-fadder – eller om de har behov for andre tjenester.

2. Man kan bli frivillig

- Redd Barna organiserer [aktiviteter for barn og ungdom i mottak og i familier som har fått oppholdstillatelse i Norge](#). De har også en kampanje som heter Vær litt kompis. <https://www.rodekors.no/ungdom/dette-gjor-vi/kampanjearbeid/var-litt-kompis/>
- Gjennom Røde Kors kan du være [flyktningguide](#) og hjelpe flyktninger til å bli inkludert i lokalsamfunnet. Det finnes også prosjekter med norskopplæring og helsehjelp. Norsk Folkehjelp har ordningen [folkevenn](#), hvor du kan bidra til inkludering gjennom aktiviteter og samhandling med flyktninger og asylsøkere. [Kom Inn – lær norsk rundt middagsbordet](#) er et nystartet initiativ hvor personer i Oslo som snakker norsk inviterer folk som lærer språket på middag. Etter å ha fylt ut [et skjema](#), blir du koblet med personer som kan passe.
- Facebook-gruppen [Welcome to Norway](#) har i løpet av kort tid fått over 10 000 medlemmer. Og de har også mange lokale og regionale undergrupper. Her finnes også mye informasjon om hvordan du kan bistå flyktninger på andre måter.
- I tillegg finnes mange lokale initiativer, for eksempel kvinnegrupper eller språkopplæring i regi av bibliotek, frivilligsentraler og andre. Sjekk ut hva som finnes i din kommune

3. Bidra med mat og klær

- Beboere i asylmottak får lite økonomisk støtte og har ikke alltid råd til å kjøpe det de trenger for å leve aktive liv i Norge. Klær, sko, leker, sportsutstyr og lignende blir ofte godt mottatt. Ta kontakt med ditt lokale mottak for å høre hva de har behov for der. Kontaktinformasjon til asylmottakene finner du på <https://www.udi.no/asylmottak/adresser-til-asylmottakene/>

4. Gi penger til en organisasjon som bistår flyktninger

- [Flyktninghjelpen](#), [Norsk Folkehjelp](#), [Røde Kors](#), [Redd Barna](#), [Kirkens Nødhjelp](#) og [CARE](#) er blant organisasjonene som bistår flyktninger i og utenfor Europa. Støtt arbeidet deres for å forbedre flyktningenes situasjon.

Hva skjer i Den norske kirke og i barne- og ungdomsorganisasjonene?

Materiell, uttalelser, praktiske tips og nyheter

På www.kirkeaktuelt.no/alt-om-flyktningsituasjonen finnes det stadig oppdaterte nyheter om hva som skjer. Her finnes eksempler på tiltak som ulike menigheter har satt i gang – som språkkafe, temadag og annet. Der ligger det også undervisningsmateriell om flyktninger. Se også i www.ressursbanken.no hvor det er ressurser for mange aldersgrupper. Et helt opplegg for konfirmanter og ungdom om fremmedfrykt og religionsdialog finnes på www.siervi.no. Det er også flerspråklige ressurser for å lage inkluderende gudstjenester. I tillegg finner du noen av uttalelser fra ulike organer innen Den norske kirke om flyktningsituasjonen

Samarbeid med asylmottak

Den norske kirke har en intensjonsavtale med Utlendingsdirektoratet (UDI). Formålet med denne avtalen er å sørge for at mottakene i Norge tilrettelegger for frivillige aktiviteter i regi av Den norske kirke. Hensikten med aktivitetene er å fremme integrering og toleranse samt stimulere til økt lokal samhandling med asylsøkere. Dette vil skje gjennom blant annet å tilby ulike fellesskapsformer som gir trening i å bruke norsk og muligheter til å ta del i norsk hverdagsliv. Aktivitetene vil bidra til kultur-, og kompetanseutveksling. En særlig kompetanse for Den norske kirke er knyttet til religionsforståelse og dialogarbeid.

Den norske kirke vil på bakgrunn av denne avtalen oppfordre lokalkirkene til at det inngås lokale samarbeidsavtaler med asylmottak om å kunne tilby denne type aktiviteter i mottak. UDI på sin side vil oppfordre asylmottaket om å legge til rette for et slikt samarbeid med kirkene lokalt. Dette vil forhåpentligvis gjøre at det blir enklere for kirken å få til samarbeid lokalt.

Ressurshefte

Den norske kirke lager i løpet av høsten 2016 et ressurshefte som har som mål å gi inspirasjon til menigheter om hva slags tiltak som kan settes i gang lokalt. Dette heftet bli lagt med til komiteen under UKM.

Barne- og ungdomsorganisasjonene

Flere av de kristne barne- og ungdomsorganisasjonene har også tiltak for å lage gode fellesskap – gjerne i samarbeid med asylmottak.

ACTA – utfordret ungdom på Impuls til å melde seg som frivillige på asylmottak. Samarbeid med IMI-kirken om www.Godhet.no

Blå Kors Ung: prosjekt om inkludering av unge i ungdomsarbeid – verving av frivillige.

NMS – et prosjekt med undervisning (på TV) i flyktningeleirer, støtter internasjonale menigheter.

KFUK-KFUM speiderne: integreringsarbeid inspirert av speidere i Tyrkia.

Fakta:

Spørsmål om håndtering av asylsøknad.

[NOAS](http://www.noas.no) tilbyr gratis informasjon og rettshjelp til asylsøkere som har fått avslag. De sender inn klageskriv i saker hvor det har skjedd feil eller det framkommer ny, vesentlig informasjon. Støtt arbeidet for å sikre asylsøkere og flyktnings rettssikkerhet og for å hindre at flyktninger med beskyttelsesbehov sendes ut av landet.

Det kan også hentes informasjon om prosedyrer på www.udi.no

DEN NORSKE KIRKE

Ungdommens kirkemøte 2016

KFUK-KFUM: Prosjekt #Gode naboer. Handler om å legge til rette for kontakt og integrering i lokalt arbeid. Satt av plasser på folkehøgskolene. Håp om å få til et samarbeid med partnere som kan arabisk. Forandringshusene: Ikke bare et diakonalt perspektiv, men også et gjensidig perspektiv.

NLM-Ung: Særlig engasjement for de enslige mindreårige asylsøkere. Skolene har åpnet for elever.

SkjærgårdsLIVE: Inviterte beboere på mottak til konsert. Samarbeid med KIA om å invitere flyktninger til Skjærgårds.

Ung Kirkesang: oppfordrer korene til å integrere i aktivitetene. Har sammen med Stefanus – bibelspill om «Den hellige familie» i landflyktighet.

Utfordrings spørsmål

1. Hvilke ord vil dere bruke for å beskrive deres forhold til flyktninger?
2. Hva finnes av arbeid med flyktninger der du bor?
3. Hvordan kan kirkens og organisasjonenes ungdomsarbeid være en ressurs for flyktninger?
4. Hvordan kan vi sørge for gjensidighet i vårt møte med flyktninger? Hva kan flyktninger bidra med i vår sammenheng og hva kan vi lære av dem?
5. Hvordan kan kirkens unike kompetanse på religionsdialog brukes for å forebygge fremmedfrykt og bygge vennskap og forståelse?
6. Gode politiske løsninger er avgjørende for flyktningers og asylsøkeres situasjon. På hvilken måte vil UKM utfordre politikerne i dette spørsmålet?
7. Lag en utfordringsliste for
  - a) Vår kirke og våre organisasjoner
  - b) Vårt nærmiljø
  - b) Vår kommune
  - c) Ansvarlige politikere